

קידום מעמד המטפלות הסיעודיות
בישראל ("מהלך המטפלות")

מחקר הערכת קורס מטפל מיומן: מגמות לאורך זמן

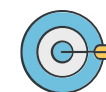
יפית כהן, איילת ברג-ורמן, שירלי רזניצקי

הכנס הגרונטולוגי ה-25
ספטמבר 2024

מאירס ג'וינט
ברוקדייל

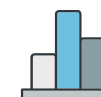

מטרות ושיטת המחקר

מטרות: לבחון את תרומת הקורס

1. שינויים בתפיסת תפקיד המטפלת
2. שינוי בהתנהלות המטפלת בפועל

שיטת המחקר

מחקר איכותני

- ראיונות עם מטפלות
- ראיונות עם מכשירות

מחקר כמותי

- **קבוצת הניסוי** בשלוש נקודות זמן (לפני הקורס, אחרי, אחרי שישה חודשים)
- **קבוצת ביקורת** בשתי נקודות זמן (לפני, אחרי שישה חודשים)

מן הניתוח האיכותני עלו שלוש רמות של שינוי:

3

שינוי ברמה
תפקודית-התנהגותית
של המטפלת

2

תפיסת המטפלת
את עצמה כדמות
משמעותית

1

הומניזציה של
(משולש) הטיפול:
מטפלת, מטופל,
בן משפחה

מעבר מהתייחסות אינסטרומנטלית

תמה חוצה:
משמעות הלמידה
בהקשר לטיפול סיעודי

4

- תפיסה חברתית ורגשית
- תשומת לב אנושית
- תפיסה הוליסטית

3 שינוי ברמה התפקודית-התנהגותית של המטפלת

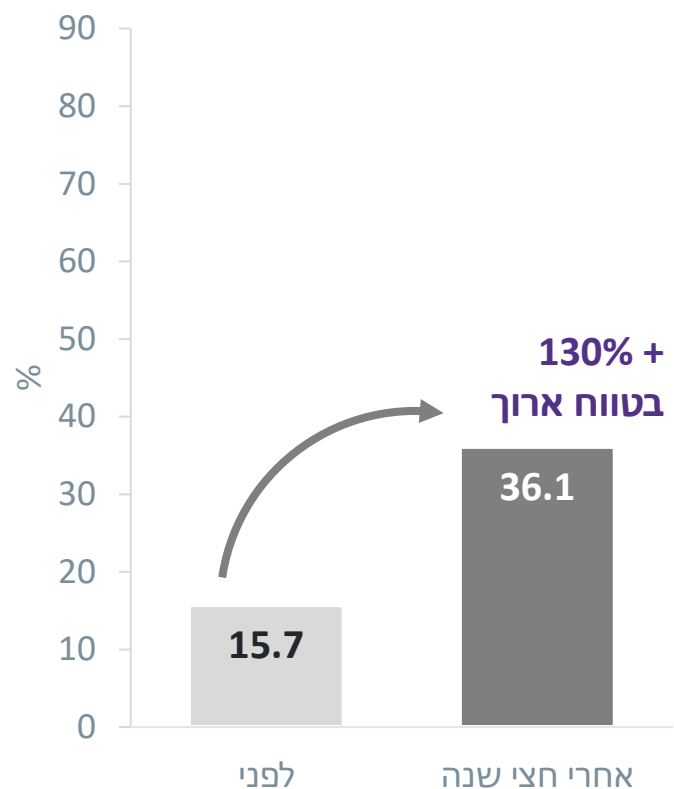
עידוד המטופל לביצוע פעולות שמטרתן שימור תפקוד ודחיקת תלות

” היא [המטופלת] **התחילה לעזור לי במטבח**. אני גם לפעמים **נותנת לה להרגיש שאני צריכה את העזרה שלה**. גם את זה לימדו אותנו בקורס שאנחנו לא צריכים לתת יותר מדי למטופלים לשבת ולעשות את העבודה שלהם, **אנחנו צריכים להפעיל אותם כדי שהם יהיו פעילים** [...] אני חשבתי פעם לפני הקורס, שצריך לעשות את העבודה שלהם, איזה מסכנים הם, לא יכולים לזוז וזה, ככה ראיתי אותם. אבל הסבירו לנו שזה לא ככה צריך”. (מטפלת ישראלית, 5 שנות ותק)

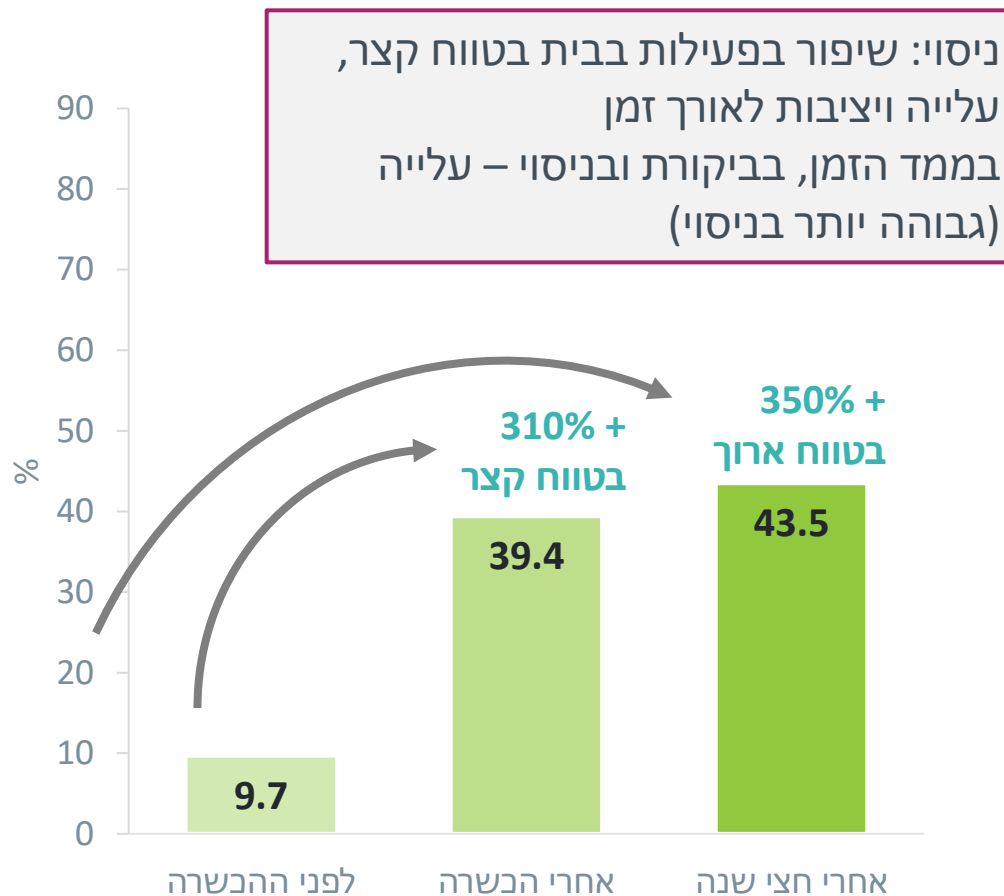
” עד היום אני עושה עם אימא שלי את התרגילי כדור ותרגילי גומייה לרגליים שזה מאד עוזר לה. **והיא גם עושה את זה לבד** במשך היום, היא לוקחת את הגומייה ופשוט שמה אותה מתחת לרגליים ומרימה אותה. עם הכדור היא מעבירה מיד ליד, **לפני זה היא לא הייתה עושה**. או שהיא עומדת ונצמדת לקיר ואנחנו עומדים אחריה, דברים שבכלל לא הייתי מעלה לעשות כי הייתי מפחדת אבל למדנו הרבה בקורס וזה משהו שבאמת עזר ועוזר לה”. (מטפלת בת משפחה, שנת ותק)

עושה עם המטופל פעילות גופנית בבית – ניסוי וביקורת, לפני ואחרי חצי שנה (באחוזים)

ביקורת (N=139)

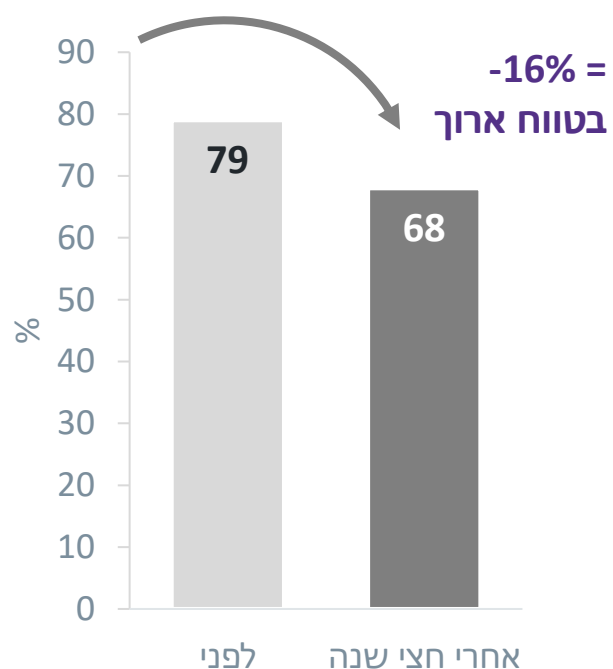

ניסוי (N=74)

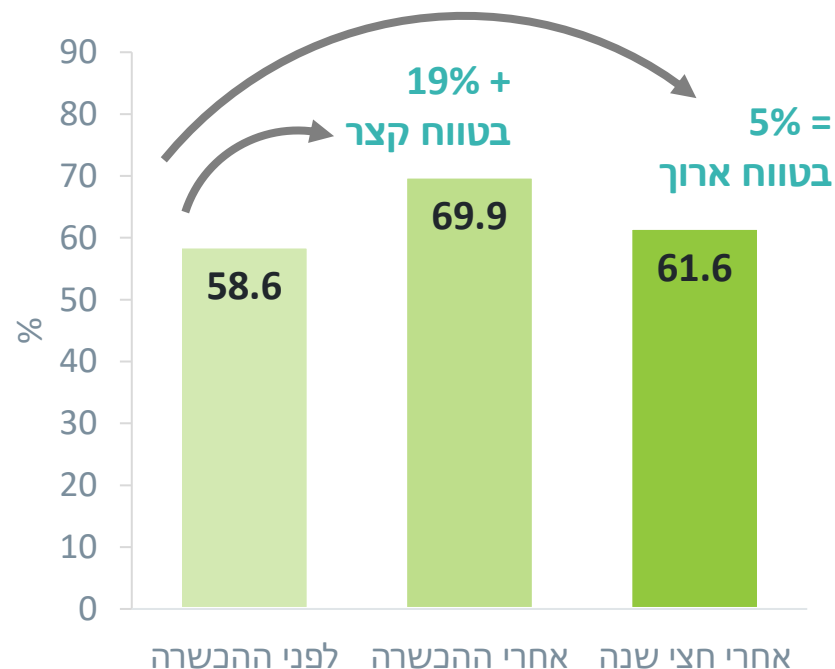

יציאה מן הבית בשבוע אחרון – ניסוי וביקורת, לפני ואחרי חצי שנה (באחוזים)

ניסוי: ההכשרה תרמה לשיפור ביציאה מן הבית בטווח הקצר. עלייה קלה לאורך זמן בממד הזמן, בעוד שבביקורת – ירידה, בניסוי – עלייה קלה

ביקורת (N=139)

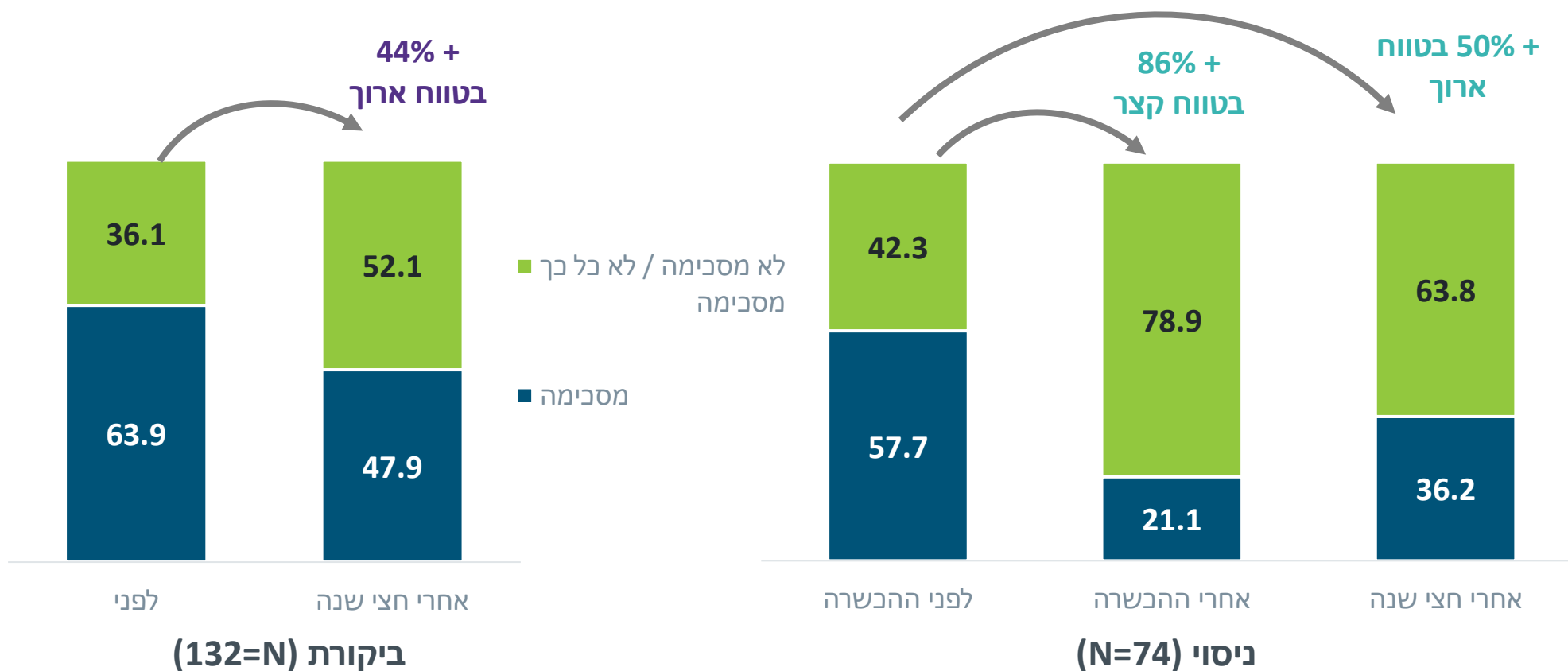

ניסוי (N=74)

תפקיד המטפלת הוא לתת למטופל לנוח כמה שיותר – ניסוי וביקורת, לפני ואחרי חצי שנה (באחוזים)

ניסוי: ההכשרה תרמה לשיפור בתפיסה בטווח הקצר. דעיכה לאורך זמן בממד הזמן, יש אפקט דומה בניסוי וביקורת

מהניתוח הכמותי עלה כי יש שינויים בממדים:

תפקוד המטפלת

פעילות פנאי ויציאה מהבית:
שיפור ניכר בטווח הקצר, שיפור
קטן יותר בטווח הארוך

פעילות גופנית עם המטופל:
שיפור בטווח הקצר, בטווח הארוך נשמר
האפקט בפעילות גופנית בתוך הבית

תפיסת תפקיד המטפלת

בטווח הקצר שיפור בתפיסה (למשל 'תפקיד המטפלת הוא לתת למטופל לנוח').
בטווח הארוך: יש שחיקה בתפיסה

התוכנית תורמת לשינוי התנהגות המטפלת בכמה ממדים בטווח הקצר והארוך
יש לבחון דרכים לשימור האפקט של התוכנית לאורך זמן

